

Občianska náuka 6. ročník

Charakteristika predmetu

Predmet občianska náuka prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobúdanie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v socializačnom procese. Vede ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu Slovenska, Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelanie	
Názov predmetu:	Občianska náuka
Ročník:	šiesty
Časová dotácia:	1 hod. týždenne/33 hod. ročne
ŠVP:	1 hod.
ŠkVP:	1 hod.
Vyučovací jazyk:	slovenský

Učebné osnovy

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet občianska náuka.

Ciele predmetu

Predmet primerane veku oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcom a spoločnosťou, podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Kľúčové kompetencie

- Pestovať u jednotlivcov vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti v spoločnosti,
- učiť ich realisticky sa spoznávať, hodnotiť seba samých,
- osvojovať si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomovať si práva a povinnosti, primerane svoje práva obhajovať,
- preberať zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávať základné princípy demokracie,
- budovať tolerančný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učiť sa aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získavať základné vedomosti sociálnoekonomickom a právnom fungovaní spoločnosti.

Obsah vzdelávania

1. tematický celok - Moja rodina /11 hod.

Obsahový štandard

- rodina, poslanie a funkcie rodiny
- vzťahy v rodine
- normy a pravidlá
- práva a povinností rodičov a detí
- medziľudské vzťahy
- viacgeneračné spolunažívanie

- príbuzní, priatelia, susedia

Výkonový štandard

Žiak vie/dokáže:

- určiť typy spoločenstiev, v ktorých žije,
- uviesť typy spoločenských rolí, ktoré vo svojom živote zohráva/bude zohrávať,
- vysvetliť 5 základných funkcií rodiny,
- charakterizovať základné znaky rodiny,
- porovnávať rozdiely vo fungovaní harmonickej a rozvrátenej rodiny,
- uviesť na príkladoch fungovanie pravidiel v rodine,
- zostaviť rebríček práv a povinností detí v rodine,
- určiť vzťahy medzi členmi svojej rodiny,
- uviesť na príkladoch fungovanie vzťahov medzi príbuznými, priateľmi, susedmi.

2. tematický celok – Moja trieda, moja škola/11 hod.

Obsahový štandard

- školská trieda
- triedna samospráva
- školská samospráva
- mimovyučovacia činnosť
- mimoškolská činnosť

Výkonový štandard

Žiak vie/dokáže:

- vypracovať individuálny návrh práv a povinností žiaka v školskej triede/škole,
- zdôvodniť vybrané práva a povinnosti zo školského poriadku,
- vysvetliť na príkladoch pozitívne a negatívne vzory pre život v triede/v škole,
- zdôvodniť úlohu a význam fungovania žiackej školskej rady,
- vytvoriť prehľad mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti/ aktivity v škole, obci a okolí.

3. tematický celok – Moja vlasť/11 hod.

Obsahový štandard

- občan,
- obec,
- región,
- Slovenská republika
- Európska únia

Výkonový štandard

Žiak vie/ dokáže:

- zdôvodniť význam občianstva pre človeka,
- vytvoriť na základe získaných informácií prezentáciu obce, mesta, regiónu,
- predstaviť činnosť vybraných významných osobností obce/regiónu,
- prezentovať pozitívne tradície svojho regiónu,
- vysvetliť spôsoby používania štátnych symbolov SR,
- rozlíšiť na príkladoch štátne sviatky, dni pracovného pokoja a pamätné dni v SR,
- prezentovať vyhladané základné informácie o vzniku a význame EÚ, ako aj o jej základných inštitúciách.

Prierezové témy

Prierezové témy - mediálna výchova, multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, regionálna výchova, dopravná výchova, ochrana života a zdravia, etická výchova, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť - sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

V rámci vyučovacieho procesu sa bude klásť dôraz na rozvoj čitateľskej gramotnosti a pozornosť sa bude venovať výchove k ľudským právam.

Metódy a formy

Učiteľ používa pri výučbe metódy:

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy

Učebné zdroje

Hlavnými učebnými zdrojmi sú predovšetkým učebnica, internet, publicistická literatúra, odborná literatúra, noviny, tlač, elektronické médiá získavanie informácií z priamych zdrojov – obecné úrady, mestský úrad, škola.

Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia zisťujú, či žiak zvládol alebo nezvládol výkonový štandard a zároveň stanovujú, ako sa zistí, či si žiak dané kompetencie osvojil. Občianska náuka v 6. ročníku nebude na vysvedčení hodnotená známkou. Pre úspešné absolvovanie predmetu žiak primerane svojim schopnostiam a možnostiam musí:

- ♣ aktívne pracovať na vyučovacej hodine,
- ♣ chodiť na vyučovanie pripravený,
- ♣ vedieť odpovedať na otázky a riešiť zadané úlohy,
- ♣ nosiť potrebné pomôcky,
- ♣ vypracovávať domáce úlohy,
- ♣ pri skupinovej práci sa tvorivo zapájať do riešenia problému,
- ♣ vedieť získavať potrebné informácie,
- ♣ vypracovať a odovzdať záverečný projekt alebo prezentáciu na zadanú alebo zvolenú tému.

Hodnotiace portfólio

- Projekt – rodokmeň mojej rodiny
- Prezentácia – moja škola
- Projekt – Môj región